

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ
№ РН-КПК-14055-25-003

Днес, 04.03.2026 г., в гр. София Сметната палата, в състав:

Председател: Димитър Главчев
Заместник-председател: Маргарита Николова
Заместник-председател: Силвия Къдрева
Член: Даниела Въткова - Милушева
Член: Мария Илиева

У С Т А Н О В И:

Проверката е по реда на чл. 20, ал. 5, т. 10 от Закона за Сметната палата (ЗСП) и е образувана въз основа на Решение за извършване на проверка по чл. 13, ал. 1, т. 8 от ЗПК (отм.) № КИ-015 от 12.01.2026 г. на Комисията за противодействие на корупцията по сигнал с вх. № КПК-14055/29.12.2025 г.

Проверката е образувана по отношение на Иван Иванов – общински съветник в Общински съвет Б. мандат 2023 – 2027 г.

По същество в сигнала се твърди, че от 2020 г. и до момента Иван Иванов е директор на Дом за пълнолетни лица с деменция в с. Б., Община Б. – разпоредител с бюджетни средства, което с оглед на длъжността му на общински съветник в Общински съвет Б. води до несъвместимост по смисъла на чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА.

От председателя на Постоянната комисия по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси при Общински съвет Б. са изискани и с писмо с вх.№ КПК-14055-4/11.02.2026 г. на КПК са представени: клетвен лист на Иван Иванов – общински съветник в Общински съвет Б. от 10.11.2023 г., Декларация за несъвместимост по чл. 49, ал. 1, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията от 13.12.2023 г. с вх. № 05-102/12.12.2023 г. на Общински съвет Б.

От кмета на Община Б. са изискани и с писмо с вх.№ КПК-14055-3/10.02.2026 г. на КПК е представен Трудов договор № РД-19-116/14.02.2020 г. на Иван Иванов.

Служебно е извършена справка в Регистър НБД „Население и в Търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) и в Регистъра на социалните услуги на територията на Община Б.

От събраните в хода на административното производство доказателства Сметната палата установи следното от фактическа страна:

Сигналът е подаден от лице, с посочени три имена, адрес и е подписан.

Иван Иванов е избран за общински съветник в Общински съвет Б., мандат 2023 – 2027 г. и е положил клетва на 10.11.2023 г.

На 13.12.2023 г. Иван Иванов е подал декларация за несъвместимост по чл. 49, ал. 1, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията пред Общински съвет Б., в която е декларирал, че не е налице несъвместимост по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на Закона за противодействие на корупцията във връзка с чл. 34, ал. 5 от Закона за местната администрация и местното самоуправление (ЗМСМА).

От извършена справка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се установява, че Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б. с БУЛСТАТ ***** е неюридическо лице 100% общинска собственост, с директор Иван Иванов от 14.02.2020 г. Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б. е с предмет на дейност по КИД-2008 - IV ниво - 8790, други социални дейности с настаняване.

Иван Иванов заема длъжността „Директор“ на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б. по силата на Трудов договор № РД-19-116/14.02.2020 г., сключен на основание чл. 107 във вр. с чл. 96 от КТ с кмета на Община Б. – Д. К., считано от 17.02.2020 г.

При така установената фактическа обстановка Сметната палата стигна до следните правни изводи:

Сигналът е подаден от лице, идентифицирано по реда на чл. 62, ал. 2 от ЗПК (отм.)

Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 5, т. 10 от Закона за Сметната палата (ЗСП), (изм. и доп. ДВ. бр.16 от 10 Февруари 2026 г.) Сметната палата проверява сигнали във връзка с декларациите за несъвместимост на лицата, заемащи публични длъжности, и при установена несъвместимост сезира органа по избора или назначаването за предприемане на съответните действия.

С § 25 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата се отменя Закона за противодействие на корупцията (обн., ДВ, бр. 84 от 2023 г.; изм., бр. 13 от 2024 г. и бр. 57 от 2025 г.).

Съгласно § 33. (1) от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата неприключилите до влизането в сила на този закон проверки и производства по установяване на конфликт на интереси и налагане на административни наказания във връзка с отменения Закон за противодействие на корупцията се довършват по реда на този закон.

В хода на настоящата проверка се установи, че Иван Иванов, в качеството му на общински съветник в Общински съвет Б. е лице, заемало публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 32 от ЗПК (отм.) и лице, заемащо публична длъжност по смисъла на чл. 74, ал. 1, т. 32 от ЗСП, считано от 14.02.2026 г. (датата на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата) и компетентна да се произнесе относно наличието или липсата на несъвместимост във връзка с подадения сигнал е Сметната палата на Република България.

По силата на Трудов договор № РД-19-116/14.02.2020 г. Иван Иванов е назначен за Директор на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б., в което качество същият е лице, заемащо публична длъжност по чл. 6, ал. 1, т. 50 от ЗПК (отм.), съответно по чл. 74, ал. 1, т. 50 от ЗСП.

Съобразно разпоредбата на чл. 50, ал. 1 от ЗПК (отм.), при заемането на публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред органа по избора или назначаването или пред съответната комисия за лице по чл. 90, ал. 2, т. 1 и 3 декларация за несъвместимост в едномесечен срок от заемането на длъжността.

Иван Иванов в качеството си на общински съветник в Общински съвет Б. (мандат 2023-2027 г.) е подал Декларация за несъвместимост по чл. 49, ал. 1, т. 1 от ЗПК пред Постоянната комисия по чл. 90, ал. 2, т. 3 при Общински съвет Б., в която декларира, че не е налице несъвместимост по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПК (отм.) във вр. с чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА.

Несъвместимостта по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПК (отм.), респективно по смисъла на § 1, т. 16 от ДР на ЗСП съставлява съвместяването на изпълнението на определена публична длъжност с изпълнението на друга длъжност или извършването на определена дейност, които съгласно Конституцията или закон са несъвместими с положението на лицето, като заемашо публична длъжност по чл. 6, ал. 1 от ЗПК (отм.), респективно по чл. 74, ал. 1 от ЗСП. Целта на института на несъвместимостта е превантивна – да се предотврати възможността за възникване на колизия между евентуален частен интерес и държавния интерес, да се предотвратят още преди започване изпълнението на длъжността всякакви възможни влияния, които биха накърнили обществения интерес, доколкото несъвместимостта засяга именно безпристрастното изпълнение на публичната длъжност в обществен интерес. Закона за противодействие на корупцията не посочва самостоятелни основания за несъвместимост на изчерпателно изброените в чл. 6, ал. 1 от ЗПК (отм.), респективно по чл. 74, ал. 1 от ЗСП длъжности. Поради разнородността на правомощията, произтичащи от различните длъжности, за всяка от последните са налице и различни предпоставки за възникване на несъвместимост.

С оглед основните характеристики на несъвместимостта като институт на правото, настоящата проверка изисква извършване на индивидуална и диференцирана преценка касателно предпоставките за несъвместимост, относими към конкретния случай. Нарушение може да се установи само и доколкото установените фактически положения съвпадат с хипотезата на съдържащите се в специалните закони ограничения и забрани. Затова при практическото прилагане на института е необходимо точно да се установи кои са приложимите разпоредби от Конституцията или от специалните закони, да се съпостави фактическата обстановка с възведените в тях забрани, за да се направи обоснован извод за наличието на нарушение, водещо до несъвместимост. В тази връзка и предвид служебното положение на Иван Иванов като общински съветник в Общински съвет Б., приложение досежно наличието или липсата на несъвместимост по отношение на същият намират разпоредбите на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА).

Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА общинският съветник не може: да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролър, управител, прокуриснт, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие; да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава - членка на Европейския съюз, както и да извършва дейности, които водят до нарушаване на забрана или ограничение по глава осма, раздел II от Закона за противодействие на корупцията.

С оглед на твърденията в сигнала е установено, че Иван Иванов освен общински съветник в Общински съвет Б. е и директор на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б.

С оглед служебното положение на Иван Иванов като общински съветник в Общински съвет Б., приложение по отношение на установяването на наличието или липсата на несъвместимост намират разпоредбите на чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА. В цитираната правна уредба, законодателят лимитативно е изброил хипотезите, водещи до несъвместимост за един общински съветник, сред които за такова лице действа включително забрана да бъде директор на общинско предприятие.

Съвместяването на длъжността на общински съветник с длъжност на директор на Дом за социални услуги от страна на Иванов обаче не съставлява нарушение на цитираната

забрана. Този извод се налага от фундаменталните разлики в правноорганизационната форма на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б. и тази на едно общинско предприятие.

Съгласно разпоредбата на чл. 52 от Закона за общинската собственост общинското предприятие е специализирано звено на общината за изпълнение на местни дейности и услуги, финансирани от общинския бюджет. Общинското предприятия се създава, преобразува и закрива с решение на общинския съвет. Същото осъществява дейността си въз основа на правилник, приет от общинския съвет, като с правилника се определят предметът на дейност, структурата, управлението, численият състав и правата и задълженията на предприятието по отношение на предоставеното му общинско имущество. Директорът на общинското предприятие е второстепенен разпоредител с бюджет.

На първо място, макар Домът за пълнолетни лица с деменция с. Б. да е общинска собственост, същият не е учреден с решение на общинския съвет и не функционира като общинско предприятие по смисъла на чл. 52 от Закона за общинската собственост. От посочената разпоредба се извежда, че общинските предприятия са специфични организационни форми, които се създават с решение на съответния общински съвет, а дейността им е насочена към управление на общинско имущество за задоволяване на потребности на населението и за осигуряване изпълнението на общински дейности, финансирани от общинския бюджет. В тази връзка следва да се вземе предвид, че посоченият Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б. представлява специализирано заведение, регистрирано по реда на Закон за социално подпомагане, а дейността му е нормативно обусловени от държавната политика в социалната сфера.

Съгласно разпоредбата на чл. 29 от Закона за социалните услуги общините могат да предоставят всички социални услуги. Общините отговарят за предоставянето на социалните услуги, финансирани от държавния и общинския бюджет. Предоставянето на социалните услуги, финансирани от държавния и общинския бюджет, се осигурява от общините и чрез специално създадени от общината за предоставянето на социалните услуги юридически лица, какъвто в конкретния случай е Домът за пълнолетни лица с деменция с. Б.

Определящ за статута на Дома е неговият източник на финансиране. Доколкото финансирането на посоченото социално заведение се осигурява от републиканския бюджет, като държавно делегирана дейност, то по своята правна и финансова характеристика съществено се различава от общинските предприятия, чиято дейност и съгласно чл. 52, ал. 1 от ЗОС се финансира от общинския бюджет.

Обстоятелството, че Иван Иванов, като общински съветник не е член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролър, управител, прокурорист, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие изключва приложимостта на ограниченията въведени с разпоредбата на чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА и налага извод за липсата на несъвместимост със заеманата длъжност.

С оглед на установеното, не може да се направи обоснован извод за наличие на несъвместимост по чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА по отношение на Иван Иванов, в качеството му на общински съветник в Общински съвет Б. и директор на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б.

Предвид горното, Сметната палата на Република България, на основание чл. 118, ал. 1 и ал. 2 от ЗСП във вр. с § 33, ал. 2 от ПЗР на ЗСП,

РЕШИ:

НЕ УСТАНОВЯВА НЕСЪВМЕСТИМОСТ по отношение на Иван Иванов с ЕГН ***** , общински съветник в Общински съвет Б. и лице, заемало публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 32 от ЗПК (отм.), съответно лице, заемащо публична длъжност по чл. 74, ал. 1, т. 32 от ЗСП и лице заемащо публична длъжност по смисъла на чл. 74, ал. 1, т. 50 от ЗСП, като директор на Дом за пълнолетни лица с деменция с. Б.

СМЕТНА ПАЛАТА:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:...../ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ/

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:...../МАРГАРИТА НИКОЛОВА/

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:...../СИЛВИЯ КЪДРЕВА/

ЧЛЕН:...../ДАНИЕЛА МИЛУШЕВА/

ЧЛЕН:...../МАРИЯ ИЛИЕВА/